EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.1.2025.
COM(2025) 16 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE VIJEĆU I EUROPSKOM PARLAMENTU

o pregovorima o bilateralnim sporazumima ili aranžmanima između država članica EU-a i Ujedinjene Kraljevine u vezi s administrativnom suradnjom u području PDV-a ili pomoći pri naplati poreza ili carina, u skladu s člankom 8. stavkom 2. Odluke Vijeća (EU) 2021/689

Uvod

Člankom 8. stavkom 2. Odluke Vijeća (EU) 2021/689[1] od Komisije se zahtijeva da izvješćuje Europski parlament i Vijeće o nacrtima sporazuma ili aranžmana dogovorenih između država članica EU-a i Ujedinjene Kraljevine u vezi s administrativnom suradnjom u području PDV-a ili pomoći pri naplati poreza ili carina.

Administrativna suradnja u području PDV-a i carina te pomoć pri naplati PDV-a, trošarina i carina obuhvaćena je Sporazumom o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane (dalje u tekstu „Sporazum o trgovini i suradnji"), a posebno Protokolom o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevara u području PDV-a i o uzajamnoj pomoći pri naplati potraživanja povezanih s porezima i davanjima (dalje u tekstu „Protokol"), koji je uključen u Sporazum o trgovini i suradnji.

Ako države članice namjeravaju pregovarati o bilo kojem bilateralnom sporazumu ili aranžmanu s Ujedinjenom Kraljevinom o administrativnoj suradnji u području PDV-a ili pomoći pri naplati poreza ili davanja, moraju se savjetovati s Komisijom. Mogu potpisati i sklopiti takav aranžman ili sporazum s Ujedinjenom Kraljevinom tek nakon što Komisija potvrdi valjanost predmetnog aranžmana ili sporazuma u odnosu na pravo EU-a.

Slično tome, pri pregovorima o memorandumu o razumijevanju o provedbi drugog međunarodnog sporazuma kojim se predviđa pomoć pri naplati, nacionalna tijela moraju osigurati da memorandum o razumijevanju ne sadržava odredbe kojima se narušava funkcioniranje Sporazuma o trgovini i suradnji ili unutarnjeg tržišta i kojima se ugrožava ostvarenje cilja vanjskog djelovanja Unije u području pomoći pri naplati ili kojima se na drugi način šteti interesima Unije[2].

To znači da porezi i carine obuhvaćeni odredbama o administrativnoj suradnji i pomoći pri naplati iz Sporazuma o trgovini i suradnji ne bi trebali biti obuhvaćeni odgovarajućim odredbama sporazuma i memoranduma o razumijevanju o kojima države članice pregovaraju s Ujedinjenom Kraljevinom. Sama tvrdnja da pravo Unije ima prednost nije dovoljna.

Nadalje, ne mogu se predvidjeti bilateralni pregovori o određenim elementima, npr. o bilo kakvoj promjeni praga iz članka 33. stavka 4. Protokola, jer su predmetne odredbe dio globalnog Sporazuma o trgovini i suradnji, koji je rezultat višesektorskih pregovora. Stoga se izmjena tog ishoda u jednom području nikada ne može provesti bez uzimanja u obzir cijelog sporazuma, posebno u područjima povezanima s trgovinskim dijelom sporazuma koja se odnose na vrlo velik broj gospodarskih djelatnosti. U tom bi kontekstu jednostrani pregovori države članice o takvom posebnom elementu bili protivni načelu lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji.

---

[1] Odluka Vijeća (EU) 2021/689 od 29. travnja 2021. o sklapanju, u ime Unije, Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane (u daljnjem tekstu „Sporazum o trgovini i suradnji") i Sporazuma između Europske unije Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske u vezi sa sigurnosnim postupcima za razmjenu i zaštitu klasificiranih podataka, SL L 149 od 30.4.2021., str. 2.

[2] Članak 7. Odluke Vijeća 2021/689 od 29. travnja 2021.

Nadalje, administrativna suradnja i pomoć pri naplati na temelju bilo kojeg međunarodnog sporazuma između države članice i Ujedinjene Kraljevine isto su isključeni u situacijama u kojima su ta administrativna suradnja i pomoć pri naplati obuhvaćeni Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine[3] i njegovim Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj te Protokolom o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima priloženim Sporazumu o trgovini i suradnji.

Kad je riječ o pomoći pri naplati poreza koja nije obuhvaćena sporazumima EU-a, Komisija je podsjetila države članice da imaju mogućnost smanjiti administrativno i proračunsko opterećenje povezano s potrebama prevođenja odabirom uporabe elektroničke komunikacijske mreže i standardnih obrazaca donesenih za provedbu Protokola, u skladu s člankom 38. stavkom 4. tog protokola. Člankom PVAT.38. stavkom 4. Protokola predviđa se da „elektronička komunikacijska mreža i standardni obrasci doneseni za provedbu ovog Protokola mogu se upotrebljavati i za pomoć pri naplati tražbina koje nisu tražbine iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (b), ako je takva pomoć pri naplati moguća na temelju drugih bilateralnih ili multilateralnih pravno obvezujućih instrumenata o administrativnoj suradnji među državama”. U interesu je država članica EU-a i tijela Ujedinjene Kraljevine da djelotvorno primjenjuju te standardne obrasce (obrazac zahtjeva i jedinstveni obrazac za dostavu (UNF) i jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev (UIPE)) donesene u skladu s tim Protokolom za pomoć pri naplati drugih poreza, s povezanim prednostima strojnog prevođenja, s izravnim pravnim učinkom UNF-a i UIPE-a (bez potrebe za priznavanjem u državi koja prima zahtjev) i mogućnošću slanja objedinjenog zahtjeva u slučajevima višestrukih potraživanja obuhvaćenih područjem primjene sporazumâ između EU-a i Ujedinjene Kraljevine i drugih međunarodnih sporazuma koji se primjenjuju između država članica EU-a i Ujedinjene Kraljevine.

Činjenica da se u memorandumu o razumijevanju samo namjerava opisati tumačenje postojećeg multilateralnog sporazuma[4] od strane nadležnih tijela ne opravdava odstupanje od prethodno navedenih pravila.

Iz odgovora država članica EU-a čini se da su se tijela Ujedinjene Kraljevine obratila određenom broju država članica radi sklapanja sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji sadržava odredbe o administrativnoj suradnji i pomoći pri naplati poreza ili memoranduma o razumijevanju o primjeni bilateralnih sporazuma kojima se predviđa pomoć pri naplati poreza ili o primjeni multilateralne konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim pitanjima.

U tablici u nastavku sažeti su slučajevi o kojima je Komisija dosad obaviještena.

[3] Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, SL L 29, 31.1.2020., str. 7.

[4] Posebno multilateralne konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim pitanjima koju su donijeli Vijeće Europe i OECD. U tom pogledu Komisija napominje da nijedna država članica nikad nije izvijestila o sklapanju bilateralnih aranžmana s Ujedinjenom Kraljevinom o suradnji ili pomoći koja je šira od one na temelju Uredbe Vijeća (EU) br.904/2010 o administrativnoj suradnji u području PDV-a i Direktive Vijeća 2010/24/EU o pomoći pri naplati poreza (vidjeti članak 60. Uredbe (EU) br. 904/2010 i članak 24. Direktive 2010/24/EU).

Država članica	Vrsta sporazuma	Status	Poduzete/predviđene mjere
Austrija	Memorandum o razumijevanju o pomoći pri naplati poreza	Potpisan	Izjava o tumačenju koju je objavila država članica[5]. Obveza države članice da u sljedećoj prilici izmijeni konvenciju o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i memorandum o razumijevanju.
Luksemburg	Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja	Potpisan	Izjava o tumačenju koju je objavila država članica[6]. Obveza države članice da u sljedećoj prilici izmijeni Konvenciju o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.
Litva	Memorandum o razumijevanju o pomoći pri naplati poreza	U tijeku	Komisija nije primila nacrt.
Španjolska	Memorandum o razumijevanju o pomoći pri naplati poreza	U tijeku	Komisija nije primila nacrt.
Poljska	Memorandum o razumijevanju o pomoći pri naplati poreza	U tijeku	Komisija je dala primjedbe.
Švedska	Memorandum o razumijevanju o pomoći pri naplati poreza	U tijeku	Komisija je dala primjedbe.
Češka	Memorandum o razumijevanju o pomoći pri naplati poreza	U tijeku	Komisija je dala primjedbe.
Belgija	Memorandum o razumijevanju o pomoći pri naplati poreza	U tijeku	Komisija je dala primjedbe.
Portugal	Memorandum o razumijevanju o pomoći pri naplati poreza	U tijeku	Komisija je dala primjedbe.
Češka	Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja	U tijeku	Češka treba dostaviti tekst Komisiji.
Portugal	Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja	U tijeku	Komisija je dala primjedbe.
Nizozemska	Memorandum o razumijevanju o pomoći pri naplati poreza	U tijeku	Komisija je dala primjedbe.
Njemačka	Memorandum o razumijevanju o pomoći pri naplati poreza	U tijeku	Komisija je dala primjedbe.
Rumunjska	Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja	U tijeku	Komisija je dala primjedbe.

[5] Uputa Saveznog ministarstva financija od 8. travnja 2022., 2022 – 0.201.316, objavljena u vezi s ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s Ujedinjenom Kraljevinom; https://www.bmf.gv.at/themen/steuern/internationales-steuerrecht/doppelbesteuerungsabkommen/dba-liste.html

[6] https://mfin.gouvernement.lu/fr/actualites/2023/condigblu.html

Komisija ostaje pripravna pružati odgovarajuće savjete državama članicama kako bi bilateralni tekstovi o kojima pregovaraju bili u skladu sa Sporazumom o trgovini i suradnji i Protokolom i poduzet će sve odgovarajuće mjere za ostvarivanje tog cilja.